

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 107/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcu Petra Straku a sudcu Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti RED ARROW, s. r. o., IČO 50 157 256, Gen. M. R. Štefánika 6670/19, Trenčín, právne zastúpenej Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., Legionárska 7158/5, Trenčín, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Barbora Koncová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 100/2018-138 z 24. októbra 2018 a jeho postupom v tomto konaní a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti RED ARROW, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu, rozhodnutia, sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti RED ARROW, s. r. o., IČO 50 157 256, Gen. M. R. Štefánika 6670/19, Trenčín (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., Legionárska 7158/5, Trenčín, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Barbora Koncová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 100/2018-138 z 24. októbra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a jeho postupom v označenom konaní.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou domáhala proti obchodnej spoločnosti ROTRANS, s. r. o., zaplata sumy 700 € s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 23 Cb 101/2017.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 23 Cb 101/2017-73 z 20. novembra 2017 žalobu zamietol.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol o odvolaní sťažovateľky tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení okrem iného uviedol: *„Odvolací súd konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a reflektujúc dôvody odvolania uvádza na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil*

skutkový stav a vec správne právne posúdil. V konaní sa súd prvej inštancie nedopustil vady, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať; obsah odvolania žalobcu nebol preto spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. K odvolacím dôvodom žalobcu, krajský súd uvádza, že postupom a rozhodovaním súdu prvej inštancie nedošlo k zásahu ani do právnej istoty sporových strán, pretože súd prvej inštancie sa neodchýlil pri prejednávaní danej veci od ustálenej judikatúry všeobecných súdov pri posudzovaní obrany žalovaného spočívajúcej v tvrdení o neplatnosti dojednania o zmluvnej pokuty z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov na vznik nároku na úhradu zmluvnej pokuty. Žalobca v konaní nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali platne dojednaná písomnú dohodu o zmluvnej pokute. Zmluva o preprave medzi sporovými stranami nebola uzatvorená písomne a keďže Dohovor o CMR ani ustanovenia o dohode o preprave tovaru nevyžadujú pre platnosť tejto zmluvy písomnú formu, nemala okolnosť ústneho uzatvorenia zmluvy na jej platnosť vplyv, avšak súd správne z tejto skutočnosti vychádzal pri posudzovaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute. Odvolací súd preto neprihliadal na odvolacie dôvody žalobcu. Písomnú formu dohody o zmluvnej pokute, jej výšku alebo spôsob určenia, ako podstatnú náležitosť jej dojednania upravuje ust. § 544 ods. 2, Obč. zák. Uverejnenie prepravného poriadku žalobcu na jeho webovej stránke nemožno považovať za naplnenia zákonnej požiadavky na písomnú formu takejto dohody účastníkov zmluvné vzťahu.“

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti krajskému súdu vytýka nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, nesprávne právne posúdenie veci a prietahy v konaní a argumentuje:

«... súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s jednotlivými námietkami jeho ako žalobcu prednesenými v písomných vyjadreniach a na pojednávaní. Žalobca argumentoval vecne a s odvolaním sa na právne predpisy, avšak má za to, že súd prvej inštancie sa s jeho argumentami nevysporiadal. Žalobca poukazoval najmä na ustanovia

§ 4 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, v zmysle ktorého je zverejnený prepravný poriadok dopravcu súčasťou návrhu dopravcu na uzatvorenie zmluvy.

Súd prvej inštancie sa s týmto argumentom nedostatočne vysporiadal a rovnako sa s ním nevysporiadal ani krajský súd, ktorý vo svojom rozhodnutí len konštatoval, že sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Viac sa nezaoberal skutkovým stavom ani právnym posúdením veci. Žalobca však v odvolaní citoval vôľu zákonodarcu (dôvodová správa k zákonu o cestnej doprave), avšak odvolací súd nemal za potrebné sa k tejto otázke a k tejto námietke žalobcu vyjadriť. Žalobca má za to, že pokiaľ súd prvej inštancie porušil právo účastníka na spravodlivý súdny proces v podobe nedostatočného odôvodnenia prijatých záverov, mal krajský súd ako odvolací toto porušenie asanovať a s jednotlivými argumentami žalobcu sa vysporiadať a rovnako sa vysporiadať aj s argumentami uvedenými v odvolaní.

... rozsudok súdu prvej inštancie a následne aj rozsudok krajského súdu neobsahuje odôvodnenie tak, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 220 CSP. Konajúci súd prvej inštancie popísal priebeh konania a jednotlivé vykonané dôkazy, avšak v odôvodnení absentuje samotné posúdenie jednotlivých dôkazov, vysvetlenie ktoré dôkazy boli pre súd rozhodujúce, čo viedlo súd k tomu, aby žalobu zamietol a podobne. Absentuje vyporiadanie sa s jednotlivými argumentmi a tvrdeniami žalobcu.

... súd prvej inštancie ako aj krajský súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 40 Občianskeho zákonníka v súvislosti s formou právneho úkonu a tiež neaplikoval ustanovenie § 4 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, v zmysle ktorého je zverejnený prepravný poriadok dopravcu súčasťou návrhu dopravcu na uzatvorenie zmluvy. Podľa názoru súdu takýto prepravný poriadok nepostačuje na platné dojednanie zmluvnej pokuty, napriek tomu, že samotný zákon zakotvuje ustanovenia prepravného poriadku ako ustanovenia s priamym účinkom na práva a povinnosti účastníkov zmluvy. V tomto prípade však nejde o štandardné obchodné podmienky podnikateľa, ale o prepravný poriadok vyhotovený v súlade a na základe zákona (nie svojvoľne). Rozhodnutie súdu prvej aj druhej inštancie nereflektovalo na dôvodovú správu k zákonu o cestnej doprave citovanú žalobcom, čím súdny naplnili podstatu arbitrárnosti rozhodnutia a zasiahli aj do právnej istoty a legitímnych očakávaní žalobcu.

Zmluva ktorá bola predmetom konania nebola prvou zmluvou uzavretou medzi účastníkmi sporu a rovnako žalovaný neuzatváral v rámci prepravy prvú zmluvu, preto musel byť uzrozmeneý s povinnosťou dopravcu zverejňovať prepravný poriadok a s ohľadom na opakujúci sa zmluvný vzťah účastníkov sporu aj s konkrétnym prepravným poriadkom žalobcu.

Z sms komunikácie medzi stranami sporu je zrejmé, že obe strany mali vedomosť, kto je zmluvnou stranou, boli dostatočne identifikovateľné a bol zrejmý aj obsah úkonu, pričom všetky tieto skutočnosti boli zachytené v písomnej forme (uskutočnenej elektronickými prostriedkami)...

... V spojení s prepravným poriadkom žalobcu zverejneným na jeho webovom sídle, s ktorým bol žalovaný oboznámený bola dohoda o zmluvnej pokute uzavretá písomne. Žalobca sám vyjadril vôľu, aby bola zmluva uzavretá písomne, preto žiadal zaslanie sms. Súdy tak opomenuli vôľu účastníkov uzavrieť zmluvu písomne a zamerali sa len na posudzovanie obsahu sms.

Podľa názoru sťažovateľa bolo konanie na Krajskom súde v Bratislave poznačené prieťahmi v konaní. V danom prípade, keď odvolací súd konštatoval len stotožnenie sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, bez ďalšieho odôvodnenia, nemalo konanie na odvolacom súde trvať 1 rok. Podľa informácie sťažovateľa boli zistené bližšie neidentifikované chyby v rámci odvolacieho konania, pre ktoré sa vec zdržala. Rozhodnutie krajský súd vydal až dňa 24.10.2018 a žalobcovi bolo doručené až dňa 12.12.2018. Sťažovateľ má za to, že daný priebeh nezodpovedá konaniu bez zbytočných prieťahov.»

7. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, zruší napadnutý rozsudok a vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie, vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu, prizná sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

8. Vec napadla ústavnému súdu 15. februára 2019 a bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Marianne Mochnáčovej, ktorej 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie sudkyne ústavného súdu. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce je na konanie vo veci príslušný tretí senát ústavného súdu v zložení Mojmir Mamojka (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Právne hodnotenie ústavného súdu

19. Sťažovateľka vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva sa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajskému súdu okrem iného vytýka, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyrovnal s jej argumentmi, najmä čo sa týka poukazu na § 4 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a jeho dôvodovú správu. V odôvodnení tiež absentuje posúdenie jednotlivých dôkazov, vysvetlenie, ktoré dôkazy boli pre súd rozhodujúce, čo viedlo súd k zamietnutiu žaloby.

20. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

21. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

22. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

23. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

24. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Citovaná právna úprava (účinná od 1. júla 2016) presunula ťažisko tvrdenia a preukazovania väd zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na dovolateľa, ktorý limity posúdenia prípustnosti dovolania určuje obsahom podaného dovolania.

26. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany

sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017].

27. Ako vyplýva z už citovaného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017, porušenia práva na spravodlivý súdny proces, od ktorého sa odvíja prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, sa súd môže dopustiť aj tým spôsobom, že poruší právo strany sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a pokiaľ sťažovateľka namieta nenáležité odôvodnenie rozsudku krajského súdu, je zrejmé, že sťažovateľka sa mohla ochrany svojich práv domáhať prostredníctvom dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

28. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľka možnosť podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) nevyužila, dovolanie nepodala. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno preto nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a túto možnosť sťažovateľka v tomto prípade mala.

29. Keďže sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala, že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa), v okolnostiach jej prípadu ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

30. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu ako neprípustnú.

31. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu sťažovateľka krajskému súdu vytýkala, že o jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhodol až 24. októbra 2018, teda odvolacie konanie trvalo rok napriek tomu, že krajský súd sa len stotožnil s rozhodnutím okresného súdu bez ďalšieho odôvodnenia.

32. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

33. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

34. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej

sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

35. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

36. Ústavný súd z príloh sťažnosti a údajov Registra doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti súdnych rozhodnutí zistil, že o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu č. k. 23 Cb 101/2017-73 z 20. novembra 2017 rozhodol krajský súd 24. októbra 2018 rozsudkom č. k. 3 Cob 100/2018-138, ktorým rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozsudok okresného súdu v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 12. decembra 2018.

37. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie vedené pred krajským súdom pod sp. zn. 3 Cob 100/2018 bolo právoplatne skončené 12. decembra 2018. Ústavná sťažnosť sťažovateľky namietajúca postup krajského súdu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 15. februára 2019, resp. podaná na poštovú prepravu 12. februára 2019, teda zjavne až po tom, keď krajský súd konajúci vo veci sťažovateľky právoplatne rozhodol.

38. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd v čase podania ústavnej sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh napadnutého konania, prípadne prietahy v ňom (IV. ÚS 214/03, II. ÚS 1/05).

39. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred krajským súdom namietané porušenie označených práv už nemohlo trvať, keďže jej právna neistota bola odstránená momentom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku krajského súdu, ústavný súd rozhodol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde tak, že ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

40. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto návrhoch sťažovateľky už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu